

Dette er en forhåndsvisning!

Hvordan kan framtida i Sør-Varanger se ut?

DISKUSJONER: Fra åpen workshop om Sør-Varangers framtid på biblioteket i Kirkenes. Til høyre professor dr. Peter Schweitzer fra Universitetet i Wien. Foto: Yngve Grønvik

Blomstrende handelsby eller militær utpost? Forskerne fra Universitetet i Wien utfordret workshop-deltakere i Kirkenes med forskjellige framtidsscenarioer.

For abonnenter

Hvordan kan framtida i Sør-Varanger bli seende ut? Forskerne fra universitetet i Wien stilte spørsmålet til inviterte "eksperter" i en workshop og til "vanlige" folk i en åpen workshop. De la fram forskjellige scenarier som deltakerne skulle jobbe ut fra, noen av dem temmelig mørke; se for deg Sør-Varanger som en militær utpost.

– Vi la ingen begrensninger på folks kreativitet, vi kalte det drømmescenarier der alt var mulig, forteller Peter Schweitzer. Han er professor ved Institutt for sosial og kulturell antropologi ved universitetet i Wien og professor emeritus ved universitetet i Alaska Fairbanks, og har studert livet i polare strøk av verden i en årrekke.

FRAMTID: Fra venstre dr. Olga Povoroznyuk, professor dr. Peter Schweitzer, leder for Barentsinstituttet, Bjarge Schwenke Fors, og doktorgradstudent ved Universitetet i Wien, Alexandra Meyer. Foto: Yngve Grønvik

Transport og trivsel

Barentsinstituttet er partner i prosjektet til Universitetet i Wien. Leder Bjarge Schwenke Fors forteller at det handler om et stort prosjekt der man ser på sammenhengen mellom transport-infrastruktur og trivsel i arktiske strøk.

– Kan man bo her eller vil man flytte, og hva skal til. Hvilken rolle spiller infrastruktur for transport i dette, er noe av det som det forskes på, forteller han.

- Det er tredje gang vi besøker Kirkenes, og det blir nok flere, sier Peter Schweitzer ivrig.

- Det har vært fantastisk å arrangere workshops her, folk er virkelig engasjerte. Det er spennende å høre hva deltakerne tenker om framtidsmulighetene, og de nevner gruva, turisme, havna og grensa. Alt handler om hvordan man skal skape trivsel og ønske om å bo her. Det har vært viktig for oss å ikke være noen som kommer sørfra og forteller hvordan ting skal være, men lytte til lokalbefolkningen, sier Schweitzer.

FORANDRING: Da nye E105 med Bøkfjordbrua og Trifontunnelen ble åpnet i 2017, var det for å lette den store trafikken mellom Norge og Russland. Foto: Yngve Grønvik

Framtidsscenarier

Han forteller at deltakerne fikk fire forskjellige scenarier å arbeide med, noen av dem ganske mørke og noen mer optimistiske. Deltakerne skulle både vurdere scenariene som forskerne hadde satt opp og komme med sine egne ideer. Utgangspunktet for forskerne er å se på sammenhengen mellom transport og livskvalitet, og hva dette kan bety for livskvalitet på stedet.

– Vi har gjort dette flere andre steder, blant annet i Canada, og vi ser for oss å gjøre dette i Longyearbyen på Svalbard. Når vi sammenligner flere steder kan vi finne likheter og se muligheter for omstilling, sier Schweitzer.

– En av likhetene vi har funnet flere steder er at når storindustrien forsvinner må hele samfunnet forandre seg. Stengte grenser betyr jo også at en del industri forsvinner. Krigen i Ukraina har allerede skapt stor forandring, og forandringer får også betydning for identiteten til stedet. Inntrykket mitt her i Kirkenes er at folk er veldig åpne for noe nytt, sier han.

Han legger til at forskerne hadde lyst å besøke Murmansk også, men det ble det selvsagt ikke noe av.

DISKUSJONER: Fra åpen workshop om Sør-Varangers framtid på biblioteket i Kirkenes. I midten Dr. Olga Povoroznyuk fra Universitetet i Wien. Foto: Yngve Grønvik

Holde kontakten

Hva skal all denne forskningen brukes til, og vil det få noen nytte for Sør-Varanger? Schweitzer forteller at dette er grunnleggende undersøkelser som så videre vil føre til analysearbeid og til slutt publikasjoner.

– Publikasjoner som neppe vil interesse vanlige folk, ler han.

– Derfor spurte vi deltakerne hva de syntes, og de foreslo å lage en portal på internett der vi kunne legge ut saker og oppdateringer av arbeidet vårt. Dette kunne være et sted der vi kunne kommunisere videre, og det håper vi å få til. Hvis arbeidet vårt i tillegg bidrar til å sette i gang flere prosesser lokalt hadde det vært veldig flott, det ville være en bonus, selv om dette ikke var målet vårt, sier Peter Schweitzer.

– For oss er dette et interessant og relevant prosjekt. Det faller naturlig inn i våre aktiviteter i grenselandet, sier Bjarge Schwenke Fors.

– Det er viktig å ha gode internasjonale partnere, og vi kommer sikkert til å publisere noe sammen. Dessuten er det hyggelig og stimulerende å ha besøkende fra andre universiteter, sier han.

– Vi vil komme tilbake og besøke Kirkenes igjen, det har vært veldig hyggelig å komme hit. Det er et veldig interessant sted med veldig imøtekommende mennesker, sier Schweitzer.

Sør-Varanger Avis

Følger 7,2 k følgere

Flere saker

Norge og Russland holdt forsvarstoppmøte i nord: – Viktig å holde kanalen åpen

+